

Sosiaali- ja terveysministeriö/
Johtaja Kari Paaso
Hallitusneuvos Ismo Tuominen
kirjaamo.stm@stm.fi

VIITE: Lausuntopyyntö STM075:00/2011

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI ALKOHOLILAIN KOKONAISUUDISTUKSEKSI

Viitaten sosiaali- ja terveysministeriön 22.11.2016 päivättyyn lausuntopyyntöön (STM075:00/2011) koskien luonnosta hallituksen esitykseksi alkoholilain kokonaisuudistukseksi Pienpanimoliitto ry (jatkossa Pienpanimoliitto) lausuu seuraavaa:

Yleistä

Suomen alkoholilainsäädäntö on EU-maiden yksityiskohtaisimpia ja tiukimpia. Lakiuudistuksen luonnoksen perusteluosuudessa viitataan useaan otteeseen kansanterveydellisiin näkökohtiin, samoja asioita moneen kertaan toistellen. Liiallisen alkoholinkäytön aiheuttamia haittoja pidetään luonnoksessa tärkeänä perusteena sille, että työllistävää elinkeinoa säädellään voimakkaasti tiukoin ja yksityiskohtaisin määräyksin alkoholilain avulla.

Emme vähättele alkoholin liiallisen käytön aiheuttamia haittoja, mutta mielestämme jo olemassa olevan sekä luonnoksen mukaisen lakiesityksen sisältämä sääntely on aivan liiallista ja monin osin tarpeetonta. Vertailtaessa Suomen tilannetta niihin EU-maihin, joissa lainsäädäntö on huomattavasti vapaampaa, ja jossa alkoholialaa kohdellaan yhtenä elinkeinona muiden joukossa, havaitaan, että tiukalla lainsäädännöllä ei liiallista alkoholinkäyttöä eikä sen aiheuttamia haittoja voida merkittävästi vähentää. Tätä ei muuta se, että luonnoksen perusteluosuudessa on Suomen olojen vertailupisteitä valittu ilmeisen tarkoitushakuisesti.

Pienpanimoliiton kannalta keskeisistä kysymyksistä

Nykyisen hallituksen useasti julkituomana tavoitteena on sääntelyn vähentäminen. Luonnoksen mukainen laki ei vähennä pienpanimoiden sääntelyä, vaan lisää sitä. Pienpanimoliiton pitkään vaatima oikeus pienpanimotuotteiden myynnistä panimolta suoraan kuluttajalle on nyt mukana luonnoksessa, mikä on mielestämme hyvä asia. Luonnoksessa on kuitenkin ulosmyyntiinkin liittyen ongelmakohtia, jotka esitykseen jäädessään ja laiksi tullessaan olisivat suorastaan haitallisia elinkeinolle.

Ulosmyynti on sallittava kaikille pienpanimoille

Luonnoksen mukaan ulosmyynti panimolta sallittaisiin vain niille pienpanimoille, joiden vuosituotanto on alle 500 000 litraa. Tämä raja on täysin suhteettoman pieni ja sellaisena koko alan kehitystä jarruttava. Pienpanimoliitto ei ymmärrä tällaista alan kuristamista, pienpanimoiden ulosmyyntioikeudella kun ei kuitenkaan ole mitään merkitystä alkoholihaittojen lisääntymisen kannalta.

Pienpanimoksi on jo aikaisemmin määritelty panimo, jonka tuotanto on alle 15 miljoonaa litraa vuodessa. Jos ulosmyyntioikeutta rajoitetaan sitä pienempään litramäärään, synnytetään lailla tilanne, jossa menestyvä pienpanimo joutuu toteamaan, ettei sen kannata investoida suurempaan kapasiteettiin kasvaneesta kysynnästä huolimatta. Samalla jää työpaikkoja syntymättä sekä tuotantoon että myyntiin.

Jo nyt pienpanimoiden myynti työllistää viidesosan panimoiden työntekijöistä. Pienpanimoliitto arvioi, että ulosmyynnin salliminen kaikille pienpanimoille luo heti noin 1,5 lisätyöntekijän tarpeen panimoa kohden, eli luo kaikkiaan noin 120 uutta työpaikkaa. Ulosmyynti lisää olutharrastajien panimomatkailua ja avaa sitä kautta mahdollisuuksia muille panimon sijaintipaikan lähellä sijaitseville matkailuelinkeinoa harjoittaville toimijoille. Ulkomaisten

turistien myötä avautuu myös panimoille itselleen mahdollisuus kehittää vientitoimintaa ja lisätä siten mahdollisuuksiaan työllistäviin investointeihin.

Pienpanimoliitto vaatii, että ulosmyynti on sallittava kaikille pienpanimoille.

Määritelmä ”käsityöläispanimo” on laissa turha ja tarpeeton ja aiheuttaa sekaannusta

Luonnokseen on alle 500 000 litraa vuodessa valmistaville panimoille annettu määritelmäksi *käsityöläispanimo*. Pienpanimoliiton mielestä tämän käsitteen ottaminen osaksi lakitekstiä olisi käsittämätön munaus. Käsite on ollut elinkeinon käytössä jo usean vuoden ajan, ja sen on ottanut virallisen nimensä osaksi jo muutama suomalainen panimo. Käsitteellä tarkoitetaan ”valtavirrasta” poikkeavia oluita valmistavaa panimoa, eikä suinkaan vain hyvin pieniä määriä valmistavaa. Käsitteen ottaminen lakitekstiin ei selvennä, vaan sekoittaa.

Pienpanimoliitto vaatii, että määritelmä *käsityöläispanimo* poistetaan kokonaan laistaa korvata sanalla pienpanimo

Pienpanimoliitto on tyytyväinen 12 %:n rajaan

Pienpanimoliitto on tyytyväinen luonnoksessa ulosmyytävien tuotteiden enimmäisvahvuudeksi ehdotettuun 12 prosentin rajaan.

Ulosmyyntipaikkaan liittyvät ongelmat

Luonnoksessa esitetään, että pienpanimon tuotteiden ulosmyyntilupa voidaan myöntää ”... rakennuksessa sijaitsevan valmistuspaikan yhteyteen, jossa alkoholijuoman käyminen on tapahtunut”. Pienpanimoiden kannalta myyntipaikan sijaitseminen samassa rakennuksessa käymistilojen kanssa on ongelmallista. Pienpanimoliiton mielestä myyntipaikan tulee voida sijaita myös käymistilojen välittömässä läheisyydessä.

Pienpanimoliiton mielestä ulosmyyntipaikan tulee määräytyä valmistuspaikan mukaan, ei valmistusluvan mukaan.

Pienpanimoliitto katsoo, että niille pienpanimoille, joilla on toiminnassa kaksi panimoa, tulee antaa ulosmyyntilupa molemmille panimoille siten, että niissä voidaan myydä kummankin panimon tuotteita.

Pienpanimoliitto ry

Mika Tuhkanen
Puheenjohtaja